

PÖLLUMAJANDUS ARVUDES
Agriculture in Figures
2008

Sisukord

Põllumajandustoodang	3
Põllumajandussaaduste ressurss ja kasutamine	7
Taimekasvatus	24
Loomakasvatus	42
Selgitused	52

Contents

<i>Agricultural output</i>	3
<i>Supply balance sheets of agricultural products</i>	7
<i>Crop farming</i>	24
<i>Livestock farming</i>	42
<i>Definitions</i>	54

Taskuteatmik esitab pöllumajanduse majandusnäitajaid 2007. aasta kohta, pöllumajandus-saaduste ressursi ja selle kasutamise, pöllumajandusmaa kasutamise, pöllukultuuride ning viljapuu- ja marjaaedade pinna, saagi ja saagikuse, loomade arvu ja loomakasvatusloodangu ning mineraal- ja orgaanilise väetise kasutamise andmeid 2008. aasta kohta. Vördlused varasemate aastatega.

Koostanud Statistikaameti pöllumajandusstatistika osakond (Aili Maanso, tel 625 9236; Helina Uku, tel 625 9306; Ivar Himma, tel 625 9164).

The pocket-sized reference book provides data on economic indicators of agriculture for 2007, supply-balance sheets of agricultural products as well as agricultural land use, areas under and yields of field crops, fruits and berries, number and production of livestock, use of mineral and organic fertilizers for the year 2008. Comparisons with previous years have been drawn.

Compiled by the Agricultural Statistics Department of Statistics Estonia (Aili Maanso, tel +372 625 9236; Helina Uku, tel +372 625 9306; Ivar Himma, tel +372 625 9164).

Märkide seletus

Explanations of symbols

...	andmeid ei ole saadud või need on avaldamiseks ebakindlad <i>data not available or too uncertain for publication</i>
-	nähtust ei esinenud <i>magnitude nil</i>
0	näitaja väärthus väiksem kui pool kasutatud mõõtühikust <i>magnitude less than half of the unit employed</i>
0,0	

ISSN 1406-1694
ISBN 978-9985-74-468-0

Autoriõigus/Copyright: Statistikaamet, 2009
Kaanefoto/Cover photo: Bulls

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale
When using or quoting the data included in this issue, please indicate the source

Pöllumajandustoodang, vahetarbitmine, lisandväärthus vastava aasta alushinnas, 2005–2007

Agricultural output, intermediate consumption, value added in basic prices of the corresponding year, 2005–2007

(tuhat krooni — thousand kroons)

Näitaja	2005	2006	2007	Indicator
Taimekasvatus-toodang	3 304 925	3 111 493	5 046 000	Crop output
Nisu	427 538	442 072	1 023 091	Wheat
pehmenisu	427 538	442 072	1 023 091	soft wheat
Rukis	31 361	33 725	169 897	Rye
Oder	608 547	590 113	980 415	Barley
Kaer	138 538	123 240	205 691	Oats
Muu teravili (tatar, tritik, segavili)	34 539	34 899	60 779	Other cereals (buckwheat, triticale, mixed grain)
Kaunvili	17 101	20 948	24 938	Legumes
Kartul	485 034	406 838	568 153	Potatoes
Õliseeme	292 284	402 730	705 464	Oil seeds
raps ja rüps	291 469	402 070	704 809	rape
linaseeme	815	660	656	linseeds
Köögivilili	434 923	438 583	498 954	Vegetables
Puuvili	119 154	72 273	71 312	Fruits
Söödajuurvili	2 106	1 312	2 294	Fodder roots
Rohusöödad	655 788	457 728	633 731	Other forage plants
Lilled	39494	65 976	85 064	Flowers
Puukooli toodang	7 341	8 416	2 706	Nursery plants
Seemned (heinaseeme)	3 488	7 201	4 631	Seeds (hayseeds)
Muu taimekasvatustoodang	7 689	5 440	8 879	Other crop products
Loomakasvatus-toodang	4 330 302	4 568 681	4 607 380	Animal output
Veised	436 441	474 208	363 799	Cattle
Sead	922 884	995 708	1 023 233	Pigs
Linnud	263 016	240 607	283 226	Poultry
Hobused	1 209	1 943	2 581	Horses
Lambad ja kitsed	21 651	46 115	43 021	Sheep and goats
Piim	2 432 150	2 528 971	2 612 080	Milk
Munad	151 755	146 798	143 944	Eggs
Muu loomakasvatustoodang	101 194	134 331	135 495	Other animal products

Põllumajandustoodang, vahetarbitmine, lisandväärtus vastava aasta alushinnas, 2005–2007

Agricultural output, intermediate consumption, value added in basic prices of the corresponding year, 2005–2007

(tuhat krooni — thousand kroons)

Järg — Cont.

Näitaja	2005	2006	2007	Indicator
Põllumajanduslikud teenused ja mittepõllumajanduslik toodang (eraldamatu)	944 702	1 003 220	966 540	<i>Agricultural services and output of non-agricultural secondary activities (inseparable)</i>
Põllumajanduse majandusharu toodang	8 579 929	8 683 394	10 619 920	<i>Output of the agricultural industry</i>
Tootetoetused	338 466	533 829	242 685	<i>Subsidies on products</i>
Vahetarbitmine kokku	5 120 759	5 259 324	6 275 141	Total intermediate consumption
Brutolisandväärtus	3 459 170	3 424 070	4 344 779	<i>Gross value added</i>
Põhivara kulum	777 074	921 900	1 039 417	<i>Fixed capital consumption</i>
Netolisandväärtus	2 682 096	2 502 170	3 305 362	<i>Net value added</i>
Hüvitised töötajatele	1 211 242	1 391 455	1 662 213	<i>Compensation of employees</i>
Muud tootmismaksud	47 759	47 740	50 251	<i>Other taxes on production</i>
Muud tootmistoetused	1 063 846	1 208 929	1 717 354	<i>Other subsidies on production</i>
Tootmis-teguritulo	3 698 183	3 663 359	4 972 465	Factor income
Tegevuse ülejäk/segaatulu	2 486 941	2 271 904	3 310 252	<i>Operating surplus/mixed income</i>
Makstud rent	111 480	142 063	179 984	<i>Rents paid</i>
Makstud intressid	172 654	197 670	306 114	<i>Interest paid</i>
Saadud intressid	40 305	44 890	54 665	<i>Interest received</i>
Ettevõtjatulu	2 243 112	1 977 061	2 878 819	Entrepreneurial income

Pöllumajandustoodang, vahetarbitmine, lisandväärthus eelmise aasta alushinnas, 2005–2007

Agricultural output, intermediate consumption, value added in basic prices of the previous year, 2005–2007

(tuhat krooni — thousand kroons)

Näitaja	2005	2006	2007	Indicator
Taimekasvatus-toodang	3 222 903	2 669 946	4 348 336	Crop output
Nisu	461 432	355 977	711 249	Wheat
pehmenisu	461 432	355 977	711 249	soft wheat
Rukis	39 938	25 171	124 349	Rye
Oder	629 843	495 889	729 286	Barley
Kaer	116 788	103 235	171 085	Oats
Muu teravili (tatar, tritik, segavili)	40 528	20 407	58 579	Other cereals (buckwheat, triticale, mixed grain)
Kauvilli	28 125	15 413	40 563	Legumes
Kartul	335 513	378 410	551 797	Potatoes
Öliseeme raps ja rüps	313 834	298 636	631 219	Oil seeds
linaseeme	312 839	298 111	630 459	rape
Köögivilili	995	525	760	linseeds
Puuvilli	436 228	38 405	474 414	Vegetables
Söödajuurvilli	125 701	56 609	69 949	Fruits
Söödajuurvilli	2 057	1 327	2 294	Fodder roots
Rohusöödad	632 343	437 835	673 894	Other forage plants
Lilled	39 494	65 976	85 064	Flowers
Puukooli toodang	14 246	8 416	8 145	Nursery plants
Seemned (heinaseeme)	2 002	12 087	5 947	Seeds (hayseeds)
Muu taimekasvatustoodang	4 830	5 152	10 500	Other crop products
Loomakasvatus-toodang	4 032 762	4 645 020	4 519 679	Animal output
Veised	372 645	530 207	426 573	Cattle
Sead	859 353	981 105	1 032 326	Pigs
Linnud	271 512	238 327	221 576	Poultry
Hobused	1 216	1 995	2 581	Horses
Lambad ja kitsed	20 980	27 888	58 356	Sheep and goats
Piim	2 280 729	2 603 809	2 520 034	Milk
Munad	129 516	146 406	132 695	Eggs
Muu loomakasvatustoodang	96 812	115 283	125 538	Other animal products

Põllumajandustoodang, vahetarbitime, lisandväärtus eelmise aasta alushinnas, 2005–2007

*Agricultural output, intermediate consumption, value added
in basic prices of the previous year, 2005–2007*

(tuhat krooni — thousand kroons)

Järg — Cont.

Näitaja	2005	2006	2007	Indicator
Põllumajanduslikud teenused ja mittepöllumajanduslik toodang (eraldamatu)	758 014	969 876	911 278	<i>Agricultural services and output of non-agricultural secondary activities (inseparable)</i>
Põllumajanduse majandusharu toodang	8 013 679	8 284 842	9 779 292	<i>Output of the agricultural industry</i>
Vahetarbitime kokku	4 823 123	4 938 443	5 679 811	Total intermediate consumption
Brutolisandväärtus	3 190 556	3 346 399	4 099 481	Gross value added
Põhivara kulum	639 517	788 196	980 916	Fixed capital consumption
Netolisandväärtus	2 551 040	2 558 203	3 118 565	Net value added

Teravilja ressurss ja kasutamine, 2005/2006–2007/2008

Supply balance sheet of cereals, 2005/2006–2007/2008

(tonni — tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Saak	760 073	619 292	879 475	<i>Production</i>
Import	118 142	130 468	116 807	<i>Imports</i>
Ressurss / kasutamine	878 215	749 760	996 282	<i>Total resources / use</i>
Ekspord	193 336	144 948	214 009	<i>Exports</i>
Varude muutus	-8 243	-88 953	12 110	<i>Change in stocks</i>
Tarbimine kokku seemnena	693 122	693 765	770 163	<i>Domestic use</i>
seemnena	66 140	75 951	86 823	<i>seeds</i>
kadu	4 495	5 029	5 056	<i>losses</i>
loomasöödana	479 691	463 764	533 666	<i>animal feed</i>
tööstuslik tarbimine ^a	40 839	48 353	39 336	<i>industrial use^a</i>
inimtarbimine (terakaalus)	101 957	100 668	105 282	<i>human consumption (gross)</i>
inimtarbimine (tootekaalus) ^b	71 264	68 650	73 241	<i>human con- sumption (net)^b</i>
tarbimine inimese kohta (terakaalus), kilogrammi ^c	75,8	75,0	78,5	<i>human consump- tion (gross) per capita, kilograms^c</i>
tarbimine inimese kohta (tootekaalus), kilogrammi ^c	52,9	51,1	54,6	<i>human con- sumption (net) per capita, kilograms^c</i>

^a Õlle, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^b Ümber arvestatud jahu ekvivalendiks.

^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a For the manufacture of beer, alcoholic beverages and other products, except food and animal feed.

^b Grain equivalent has been converted into the flour equivalent.

^c In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

Nisu ressurss ja kasutamine, 2005/2006–2007/2008^a

Supply balance sheet of wheat, 2005/2006–2007/2008^a

(tonni — tons)

Näitaja	Indicator			
	01.07–30.06 2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Saak	263 408	219 590	345 726	<i>Production</i>
Import	50 541	48 848	37 550	<i>Imports</i>
kövanisu	18 891	18 146	13 050	<i>durum wheat</i>
Ressurss / kasutamine	313 949	268 438	383 276	Total resources / use
Eksport	80 441	25 356	81 708	<i>Exports</i>
kövanisu	205	340	1 552	<i>durum wheat</i>
Varude muutus	-8 362	-14 874	-2 076	<i>Change in stocks</i>
Tarbitmine kokku	241 870	257 956	303 644	<i>Domestic use</i>
seemnena	22 726	26 679	32 688	<i>seeds</i>
kadu	958	1 251	2 053	<i>losses</i>
loomasöödana	148 343	155 270	201 156	<i>animal feed</i>
tööstuslik tarbitmine ^b	4 542	6 914	2 017	<i>industrial use^b</i>
inimtarbitmine (terakaalus)	65 301	67 842	65 730	<i>human consump- tion (gross)</i>
inimtarbitmine (tootekaalus) ^c	42 203	45 242	45 937	<i>human consump- tion (net)^c</i>
tarbitmine inimese kohta (terakaalus), kilogrammi ^d	48,6	50,5	49,0	<i>human consumption (gross) per capi- ta, kilograms^d</i>
tarbitmine inimese kohta (tootekaalus), kilogrammi ^d	31,4	33,7	34,3	<i>human consumption (net) per capita, kilograms^d</i>

^a Koos kövanisuga.

^b Öle, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^c Ümber arvestatud jahu ekvivalendiks.

^d Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a Including durum wheat.

^b For the manufacture of beer, alcoholic beverages and other products, except food and animal feed.

^c Grain equivalent has been converted into the flour equivalent.

^d In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

Rukki ressurs ja kasutamine, 2005/2006–2006/2007

Supply balance sheet of rye, 2005/2006–2007/2008

(tonni — tons)

Näitaja	Indicator			
	01.07–30.06 2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Saak	20 385	17 830	60 967	<i>Production</i>
Import	8 788	14 116	3 559	<i>Imports</i>
Ressurss / kasutamine	29 173	31 946	64 526	Total resources / use
Ekspord	3 466	4 161	9 026	<i>Exports</i>
Varude muutus	-11 331	-4 545	9 839	<i>Change in stocks</i>
Tarvimine kokku seemnena	37 038	32 330	45 661	<i>Domestic use</i>
seemnena	1 572	3 807	6 257	<i>seeds</i>
kadu	322	572	658	<i>losses</i>
loomasöödana	382	-	1 901	<i>animal feed</i>
tööstuslik tarvimine ^a	10 084	5 580	8 301	<i>industrial use^a</i>
inimtarvimine (terakaalus)	24 678	22 371	28 544	<i>human consumption (gross)</i>
inimtarvimine (tootekaalus) ^b	20 113	15 660	19 119	<i>human con- sumption (net)^b</i>
tarvimine inimese kohta (terakaalus), kilogrammi ^c	18,4	16,7	21,3	<i>human consump- tion (gross) per capita, kilograms^c</i>
tarvimine inimese kohta (tootekaalus), kilogrammi ^c	15,0	11,7	14,3	<i>human con- sumption (net) per capita, kilograms^c</i>

^a Öle, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^b Ümber arvestatud jahu ekvivalentiks.

^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a For the manufacture of beer, alcoholic beverages and other products, except food and animal feed.

^b Grain equivalent has been converted into the flour equivalent.

^c In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE RESSURSS JA KASUTAMINE
SUPPLY BALANCE SHEETS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

Odra ressurss ja kasutamine, 2005/2006–2007/2008

Supply balance sheet of barley, 2005/2006–2007/2008

(tonni — tons)

Näitaja	Indicator			
	01.07–30.06 2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Saak	366 717	302 699	362 769	Production
Import	31 515	38 518	34 590	Imports
Ressurss / kasutamine	398 232	341 217	397 359	Total resources / use
Eksport	86 710	101 226	103 990	Exports
Varude muutus	28 328	-67 138	-939	Change in stocks
Tarbitmine kokku seemnena	283 194	307 129	294 308	Domestic use
kadu	32 133	35 306	36 048	seeds
loomasöödana	2 162	2 355	2 065	losses
tööstuslik tarbitmine ^a	220 829	231 170	225 278	animal feed
inimtarbitmine (terakaalus)	24 917	35 151	27 501	industrial use ^a
inimtarbitmine (tootekaalus) ^b	3 153	3 147	3 416	human consump- tion (gross)
tarbitmine inimeste kohta (terakaalus), kilogrammi ^c	2 242	2 200	2 544	human consump- tion (net) ^b
tarbitmine inimeste kohta (tootekaalus), kilogrammi ^c	2,3	2,3	2,5	human consumption (gross) per capi- ta, kilograms ^c
tarbitmine inimeste kohta (tootekaalus), kilogrammi ^c	1,7	1,6	1,9	human consumption (net) per capita, kilograms ^c

^a Ölle, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^b Ümber arvestatud jahu ekvivalendiks.

^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a For the manufacture of beer, alcoholic beverages and other products, except food and animal feed.

^b Grain equivalent has been converted into the flour equivalent.

^c In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

Kaera ressurs ja kasutamine, 2005/2006–2007/2008

Supply balance sheet of oats, 2005/2006–2007/2008

(tonni — tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Saak	84 168	63 648	85 209	Production
Import	2 711	6 127	3 451	Imports
Ressurss / kasutamine	86 879	69 775	88 660	Total resources / use
Ekspord	22 339	13 452	14 402	Exports
Varude muutus	478	-6 369	1 327	Change in stocks
Tarbimine kokku seemnena	64 062	62 692	72 931	Domestic use
kadu	7 131	8 603	9 547	seeds
loomasöödana	353	337	177	losses
tööstuslik tarbimine ^a	54 736	51 914	61 604	animal feed
inimtarbimine (terakaalus)	-	-	-	industrial use ^a
inimtarbimine (tootekaalus) ^b	1 842	1 838	1 603	human consump- tion (gross)
tarbimine inimese kohta (terakaalus), kilogrammi ^c	1 026	1 024	891	human consump- tion (net) ^b
tarbimine inimese kohta (tootekaalus), kilogrammi ^c	1,4	1,4	1,2	human consumption (gross) per capi- ta, kilograms ^c
tarbimine inimese kohta (tootekaalus), kilogrammi ^c	0,8	0,8	0,7	human consumption (net) per capita, kilograms ^c

^a Õlle, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^b Ümber arvestatud jahu ekvivalendiks.

^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a For the manufacture of beer, alcoholic beverages and other products, except food and animal feed.

^b Grain equivalent has been converted into the flour equivalent.

^c In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE RESSURSS JA KASUTAMINE
SUPPLY BALANCE SHEETS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

Kuivatatud kaunvilja ressurss ja kasutamine,
2005/2006–2007/2008

Supply balance sheet of dried pulses, 2005/2006–2007/2008
(tonni — tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Saak	5 690	5 542	9 515	Production
Import	579	574	627	Imports
Ressurss / kasutamine	6 269	6 116	10 142	Total resources / use
Eksport	42	95	145	Exports
Varude muutus	373	237	609	Change in stocks
Tarbitmine kokku	5 854	5 784	9 388	Domestic use
seemnena	1 427	1 814	1 668	seeds
kadu	180	128	30	losses
loomasöödana	3 188	2 836	5 943	animal feed
inimtarbitmine	1 059	1 006	1 747	human consumption
tarbitmine inimese kohta, kilogrammi ^a	0,8	0,8	1,3	human consumption per capita, kilograms ^a

^a Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

Kartuli ressurss ja kasutamine, 2005/2006–2007/2008

*Supply balance sheet of potatoes, 2005/2006–2007/2008
(tonni — tons)*

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Saak	209 772	152 632	191 754	Production
Import	20 897	24 700	24 360	Imports
Ressurss / kasutamine	230 669	177 332	216 114	Total resources / use
Ekspord	359	212	462	Exports
Varude muutus	1 236	-458	-397	Change in stocks
Tarbitmine kokku	229 074	177 578	216 049	Domestic use
seemnena	35 600	30 060	33 431	seeds
kadu	5 244	3 902	4 794	losses
loomasöödana	44 239	30 263	30 423	animal feed
tööstuslik tarbitmine ^a	-	-	-	industrial use ^a
inimtarbitmine	143 991	113 353	147 401	human consumption
tarbitmine inimese kohta, kilogrammi ^b	107,1	84,4	109,9	human consumption per capita, kilograms ^b

^a Tärklise, alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^b Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a For the manufacture of starch, alcoholic beverages and other products, except food and animal feed.

^b In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE RESSURSS JA KASUTAMINE
SUPPLY BALANCE SHEETS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

Köögivilja ressurss ja kasutamine, 2005/2006–2007/2008

Supply balance sheet of vegetables, 2005/2006–2007/2008

(tonni — tons)

Näitaja	Indicator			
	01.07–30.06 2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Saak	62 660	61 343	71 573	Production
Import	36 929	37 497	40 719	Imports
Ressurss / kasutamine	99 589	98 840	112 292	Total resources / use
Eksport	2 320	1 322	2 922	Exports
Varude muutus	116	10	72	Change in stocks
Tarbitmine kokku	97 153	97 508	109 298	Domestic use
seemnena	0	0	0	seeds
kadu	5 099	5 929	5 967	losses
loomasöödana	5 855	924	506	animal feed
tööstuslik tarbitmine ^a	-	-	-	industrial use ^a
inimtarbitmine	86 199	90 655	102 825	human consumption
tarbitmine inimese kohta, kilogrammi ^b	64,1	67,5	76,7	human consumption per capita, kilograms ^b

^aV.a toidu ja loomasööda valmistamiseks.

^bArvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a Except for the manufacture of food and animal feed.

^b In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

Värske puuvilja ja marjade ressurss ja kasutamine,

2005/2006–2007/2008^a

Supply balance sheet of fresh fruits and berries, 2005/2006–2007/2008^a
(tonni — tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Saak	16 798	5 855	6 625	Production
Import	55 852	60 312	59 429	Imports
Ressurss / kasutamine	72 650	66 167	66 054	Total resources / use
Ekspord	3 716	3 358	2 357	Exports
Varude muutus	49	336	120	Change in stocks
Tarbitmine kokku	68 885	62 473	63 577	Domestic use
kadu	7 273	6 995	6 920	losses
loomasöödana	0	0	0	animal feed
tööstuslik tarbitmine ^b	2 502	1 865	1 874	industrial use ^b
inimtarbitmine	59 110	53 613	54 783	human consumption
tarbitmine inimese kohta, kilogramm ^c	44,0	39,9	40,9	human consumption per capita, kilograms ^c

^a Koos tsitruseliste ja tropiliste puuviljade-marjadega.

^b Kääritatud mahla ja alkoholjookide valmistamiseks.

^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a Including citrus and tropical fruits.

^b For the manufacture of fermented juice and alcoholic beverages.

^c In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE RESSURSS JA KASUTAMINE
SUPPLY BALANCE SHEETS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

Õliseemne ja -vilja ressurss ja kasutamine, 2005/2006–2007/2008^a
Supply balance sheet of oleaginous seeds and fruit, 2005/2006–2007/2008^a
(tonni — tons)

Näitaja	Indicator			
	01.07–30.06 2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Saak	83 276	84 749	133 499	Production
Import	10 547	29 745	8 940	Imports
Ressurss / kasutamine	93 823	114 494	142 439	Total resources / use
Eksport	24 545	14 950	41 849	Exports
Varude muutus	-14 255	10 609	-787	Change in stocks
Tarbijamine kokku	83 533	88 935	101 377	Domestic use
seemnena	290	449	585	seeds
kadu	1 117	1 452	2 601	losses
loomasöödana	3 999	3 720	3 240	animal feed
tööstuslik tarbijamine ^b	75 615	81 074	89 465	industrial use ^b
inimtarbijamine	2 512	2 240	5 486	human consumption
tarbijamine inimese kohta, kilogrammi ^c	1,9	1,7	4,1	human consumption) per capita, kilograms ^c

^a Rapsi- või rüpsiseeme, päävaliliseeme, sojauba, linaseeme, puuvillaseeme, riitsinuseseeme, sinepiseeme, mooniseeme, seesamiseeme, maapähkel, palmipähkel, kopra, oliivid ja teised puuviljad.

^b Taimse rasva, õli ja õlikoogi valmistamiseks.

^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a Colza and the rape seed, the sunflower, soya, flax, cotton, ricinus, mustard, poppy, sesame seeds, groundnuts, palm nuts and almonds, copra, olives and other fruits.

^b For the manufacture of vegetable fats, oils and oil cakes.

^c In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

Taimse rasva ja õli ressurss ja kasutamine, 2005/2006–2007/2008^a

Supply balance sheet of vegetable fats and oils, 2005/2006–2007/2008^a
(tonni — tons)

Näitaja	01.07–30.06			Indicator
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Toodang	28 810	29 886	27 516	Production
Import	25 020	26 803	37 525	Imports
Ressurss / kasutamine	53 830	56 689	65 041	Total resources / use
Ekspord	31 232	31 872	34 115	Exports
Varude muutus	-316	-118	141	Change in stocks
Tarvimine kokku	22 914	24 935	30 785	Domestic use
kadu	864	897	908	losses
loomasöödana	802	634	692	animal feed
tööstuslik tarvimine ^b	5 010	7 546	12 961	industrial use ^b
inimtarvimine	16 238	15 858	16 224	human consumption
tarvimine	12,1	11,8	12,1	human consumption
inimese kohta, kilogrammi ^c				per capita, kilograms ^c

^a Ümber arvestatud toorõliks.

^b Margariini, muude rasvade, õli, kosmeetika-, farmaatsia- ja teiste keemiatööstustoodete valmistamiseks.

^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a Products are evaluated in crude oil equivalent.

^b For the manufacture of margarine and other prepared fats or oils and cosmetic, pharmaceutical and other products of the chemical industry.

^c In calculations the population number as of 1 January of the crop year has been used.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE RESSURSS JA KASUTAMINE
SUPPLY BALANCE SHEETS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

Suhkru ressurss ja kasutamine, 2005/2006–2007/2008^a

Supply balance sheet of sugar, 2005/2006–2007/2008^a

(tonni — tons)

Näitaja	01.07–30.06	01.07–30.09	01.10–30.09 ^b	Indicator
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Toodang ^c	-	-	-	Production ^c
Import	63 313	97 828	70 698	Imports
valge suhkur	43 375	67 312	48 666	white sugar
suhkrut sisal-davad tooted	19 694	30 334	21 335	products contain-ing added sugar
Ressurss / kasutamine	63 313	97 828	70 698	Total resources / use
Eksport	14 531	25 548	19 248	Exports
valge suhkur	3 723	6 679	8 264	white sugar
suhkrut sisal-davad tooted	10 788	18 773	10 947	products contain-ing added sugar
Varude muutus	-2 310	-2 185	773	Change in stocks
Tarbitmine kokku	51 092	74 465	50 677	Domestic use
loomasöödana	654	756	551	animal feed
tööstuslik tarbitmine ^d	-	-	-	industrial use ^d
inimtarbitmine	50 438	73 709	50 126	human consumption
tarbitmine inimeste kohta, kilogrammi ^e	37,5	54,9	37,4	human consumption per capita, kilograms ^e

^a Suhkrut sisaldavad tooted on ümber arvestatud valgeks suhkrus.

^b Perioodide andmed ei ole võrreldavad.

^c Eestis ei toodeta valget suhkrut.

^d Alkoholjookide ja muude toodete valmistamiseks, v.a toit ja loomasööt.

^e Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a Products containing added sugar are evaluated in white sugar equivalent.

^b The data for the periods are incomparable.

^c White sugar is not produced in Estonia.

^d For the manufacture of alcoholic beverages and other products, except of food and animal feed.

^e In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

Viinamarjaveini ressurss ja kasutamine, 2005/2006–2007/2008

Supply balance sheet of wine, 2005/2006–2007/2008

(tonni — tons)

Näitaja	Indicator			
	01.08–31.07 2005/2006	2006/2007	2007/2008	
Toodang ^a	-	-	-	Production ^a
Import	128 043	144 564	165 596	Imports
valge kvaliteetvein	8 539	8 946	13 560	white quality wine
punane kvaliteetvein	15 226	16 116	18 957	red quality wine
muu vein	104 278	119 502	133 079	other wine
Ressurss / kasutamine	128 043	144 564	165 596	Total resources / use
Eksport	15 293	40 304	36 120	Exports
valge kvaliteetvein	688	972	1 702	white quality wine
punane kvaliteetvein	2 005	1 732	3 173	red quality wine
muu vein	12 600	37 600	31 245	other wine
Varude muutus	-4 666	5 326	1 070	Change in stocks
Tarbitmine kokku	117 416	98 934	128 406	Domestic use
kadu	0	0	0	losses
tööstuslik tarbitmine ^b	0	0	0	industrial use ^b
inimtarbitmine	117 416	98 934	128 406	human consumption
tarbitmine inimese kohta, liitrit ^c	8,7	7,4	9,6	human consumption per capita, litres ^c

^a Eestis viinamarjaveini ei toodeta.

^b Alkoholjookide valmistamiseks destilleerimisel.

^c Arvestuses on kasutatud aruandeaasta 1. jaanuari rahvaarvu.

^a In Estonia, there is no production of grape wine.

^b For the manufacture of alcoholic beverages in distillation.

^c In calculations, the population number as of 1 January of the crop year has been used.

**PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE RESSURSS JA KASUTAMINE
SUPPLY BALANCE SHEETS OF AGRICULTURAL PRODUCTS**

Liha ressurss ja kasutamine, 2006–2008^a

Supply balance sheet of meat, 2006–2008^a

(tuhat tonni — thousand tons)

Näitaja	01.01–31.12			Indicator
	2006	2007	2008	
Toodang ^b	72,4	73,4	77,9	Gross indigenous ^b production
Elusloomade import	0,1	0,0	0,0	Imports of live animals
Elusloomade eksport	5,5	5,3	7,1	Exports of live animals
Liha import	50,6	49,9	55,7	Imports of meat
Liha eksport	19,6	18,9	26,4	Exports of meat
Varude muutus	3,5	3,5	-1,3	Change in stocks
Tarbitime kokku	94,5	95,6	101,4	Domestic use
kadu	0,1	0,1	0,1	losses
loomasöödana	0,0	0,0	0,0	animal feed
inimtarbitimine	94,4	95,5	101,3	human consumption
tarbitime inimese kohta, kilogrammi ^c	70,3	71,3	75,6	human consumption per capita, kilograms ^c

^a Veise-, sea-, lamba- ja kitseliha, linnuliha, muude loomade liha, rupsid, tapakaalus.

^b Eesti territooriumil tapetud loomad pluss elusloomade eksport miinus elusloomade import.

^c Arvestuses on kasutatud aastakeskmist rahvaarvu.

^a Beef, pork, mutton and goat meat, poultry, meat of other animals, offals; in carcass weight.

^b As the sum of slaughterings in the territory of Estonia plus exports of live animals minus imports of live animals.

^c In calculations the population number as mean annual population has been used.

Veiseliha ressurss ja kasutamine, 2006–2008^a

Supply balance sheet of beef, 2006–2008^a

(tuhat tonni — thousand tons)

Näitaja	01.01–31.12			Indicator
	2006	2007	2008	
Toodang ^b	15,3	15,9	15,4	Gross indigenous ^b production
Elusloomade import	0,1	0,0	0,0	Imports of live animals
Elusloomade eksport	0,7	0,6	0,6	Exports of live animals
Liha import	4,7	4,6	6,6	Imports of meat
Liha eksport	0,7	1,0	2,7	Exports of meat
Varude muutus	0,3	0,3	0,2	Change in stocks
Tarbitime kokku	18,4	18,6	18,5	Domestic use
kadu	0,0	0,0	0,0	losses
loomasöödana	0,0	0,0	0,0	animal feed
inimtarbitamine	18,4	18,6	18,5	human consumption
tarbitamine inimese kohta, kilogrammi ^c	13,7	13,8	13,8	human consumption per capita, kilograms ^c

^a Tapakaalus.

^b Eesti territooriumil tapetud loomad pluss elusloomade eksport miinus elusloomade import.

^c Arvestuses on kasutatud aastakeskmist rahvaarvu.

^a In carcass weight.

^b As the sum of slaughterings in the territory of Estonia plus exports of live animals minus imports of live animals.

^c In calculations the population number as mean annual population has been used.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE RESSURSS JA KASUTAMINE
SUPPLY BALANCE SHEETS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

Sealiha ressurss ja kasutamine, 2006–2008^a

Supply balance sheet of pork, 2006–2008^a

(tuhat tonni — thousand tons)

Näitaja	01.01–31.12			Indicator
	2006	2007	2008	
Toodang ^b	41,6	42,8	46,1	Gross indigenous ^b production
Elusloomade import	0,0	0,0	0,0	Imports of live animals
Elusloomade eksport	4,8	4,7	6,5	Exports of live animals
Liha import	25	22,9	26,2	Imports of meat
Liha eksport	13,3	11,7	16,0	Exports of meat
Varude muutus	1,5	1,5	-0,5	Change in stocks
Tarbitime kokku kadu	47	47,8	50,3	Domestic use losses
loomasöödana	0,1	0,1	0,1	animal feed
inimtarbitamine	46,9	47,7	50,2	human consumption
tarbitmine inimese kohta, kilogrammi ^c	34,9	35,6	37,4	human consumption per capita, kilograms ^c

^a Tapakaalus.

^b Eesti territooriumil tapetud loomad pluss elusloomade eksport miinus elusloomade import.

^c Arvestuses on kasutatud aastakeskmist rahvaarvu.

^a In carcass weight.

^b As the sum of slaughterings in the territory of Estonia plus exports of live animals minus imports of live animals.

^c In calculations the population number as mean annual population has been used.

Muna ressurs ja kasutamine, 2006–2008^a

Supply balance sheet of eggs, 2006–2008^a

(tuhat tonni — thousand tons)

Näitaja	01.01–31.12			Indicator
	2006	2007	2008	
Toodang ^b	11,4	9,8	9,2	Production ^b
Import	4,1	6,7	7,7	Imports
Ressurss / kasutamine	15,5	16,5	16,9	Total resources / use
Ekspord	0,9	0,6	1,1	Exports
Varude muutus	0,0	0,0	0,0	Change in stocks
Tarvimine kokku	14,6	15,9	15,8	Domestic use total
tarvimine hau- demunaks	0,8	1,0	1,1	eggs for hatching
kadu	0,0	0,0	0,0	losses
tarvimine loomasöödana	0,1	0,1	0,0	used as animal feed
tööstuslik tarvimine ^b	0,0	0,0	0,0	industrial use ^b
inimtarvimine	13,7	14,8	14,7	human consumption
tarvimine inimese kohta, kilogrammi ^c	10,2	11,0	10,0	human consumption per capita, kilograms ^c
tarvimine inimese kohta, tükki ^c	163	176	175	human con- sumption per capita, pieces ^c

^a Ühe muna arvestuslik kaal on 62,5 grammi.

^b V.a toidu ja loomasööda valmistamiseks.

^c Arvestuses on kasutatud aastakeskmist rahvaarvu.

^a Average egg weight 62.5 grams.

^b Except for the manufacture of food and animal feed.

^c In calculations the population number as mean annual population has been used.

Kasutatav põllumajandusmaa, 2006–2008*Utilised agricultural land, 2006–2008*

(hektarit — hectares)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Kasutatav põllumajandusmaa kokku ^a	761 648	823 338	802 281	<i>Utilised agricultural land total^b</i>
peale selle maa, mida ei kasutata põllumajandussaaduste tootmiseks, kuid säilitatakse heades põllumajandus- ja keskkonna- tingimustes	54 562	91 391	104 177	<i>in addition the land not used for agricultural production, but is maintained in good agricultural and environmental conditions</i>
Viljapuu- ja marjaaed (v.a maasikas)	8 594	7 927	7 583	<i>Fruit and berry plantations (excl. strawberries)</i>
sh koduaias oma tarbeks ^b	5 870	5 091	5 091	<i>of which kitchen garden for own use^b</i>
Puukool	329	358	358	<i>Nurseries</i>
Looduslik (püsi) rohumaa ^c	193 620	215 704	196 549	<i>Permanent grassland^c</i>
Põllumaa	559 105	599 349	597 791	<i>Arable land</i>
sh korduskülvid	58	-	13	<i>of which double sowings</i>
sh koduaias oma tarbeks ^b	5 518	5 468	5 216	<i>of which kitchen garden^b</i>
teravili	280 260	292 253	309 282	<i>cereals</i>
kaunvili	4 625	5 705	4 790	<i>legumes (dried pulses)</i>
tehnilised kultuurid	62 894	74 718	78 504	<i>industrial crops</i>
avamaaköögivilvi	2 829	2 793	2 426	<i>open-field vegetables</i>
sh koduaias oma tarbeks ^b	1 381	1 289	1 289	<i>of which kitchen garden for own use^b</i>

Kasutatav põllumajandusmaa, 2006–2008

Utilised agricultural land, 2006–2008

(hektarit — hectares)

Järg — Cont.

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
köögiviljaseemne kasvatus	1	0	1	vegetables for seed
maasikas	814	648	564	strawberries
sh koduaines oma tarbeks ^b	290	250	250	of which kitchen garden ^b
kartul	11 510	11 151	8 748	potatoes
sh koduaines oma tarbeks ^b	3 728	3 528	3 526	of which kitchen garden ^b
söödajuurvili	80	182	34	fodder roots
söödajuurvilja seemnekasvatus	-	-	-	fodder roots for seed
ühe- ja mitme-aastased söödakultuurid	176 768	192 798	173 619	annual and multiannual forage crops
sh seemnekasvatus	3 803	5 124	4 765	of which for seed
avamaalilled	8	21	22	open-field flowers
katmikala	271	281	278	greenhouse area
sh koduaines oma tarbeks ^b	224	219	219	of which kitchen garden ^b
kesa, k.a haljas-väetistaimed	19 103	18 799	19 536	fallow, incl. green manures

^a Kasutatava põllumajandusmaa hulka on arvestatud maa, kus toodeti põllumajandussaadusi.

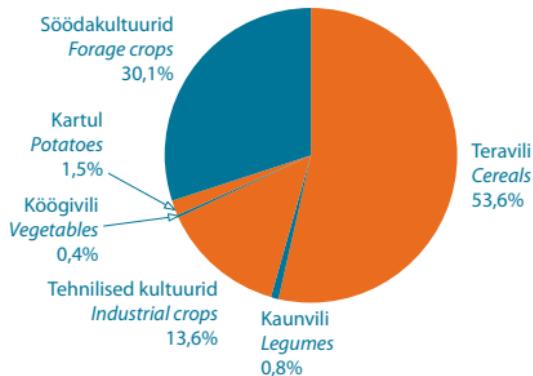
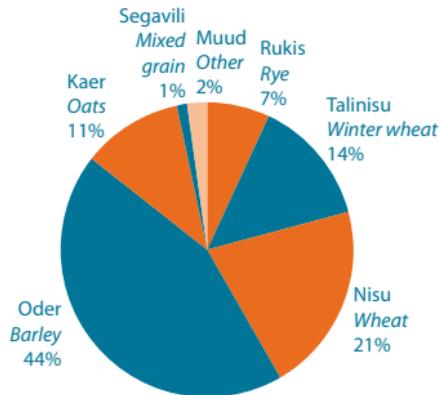
^b Põllumajandussaaduste kasvatamine põllumajanduslike majapidamiste koduaines (puu- ja köögiviljaed) ja kodumajapidamistes oma tarbeks.

^c Alates 2003. aastast arvestatakse haritavale maale rajatud üle viie aasta vanune pikaajaline rohumaa loodusliku rohumaa hulka.

^a Only the area for agricultural production was considered as agricultural land.

^b Crop growing in kitchen gardens of agricultural holdings and in agricultural household plots for own use.

^c Since 2003 over five-year-old seeded grassland is considered permanent grassland.

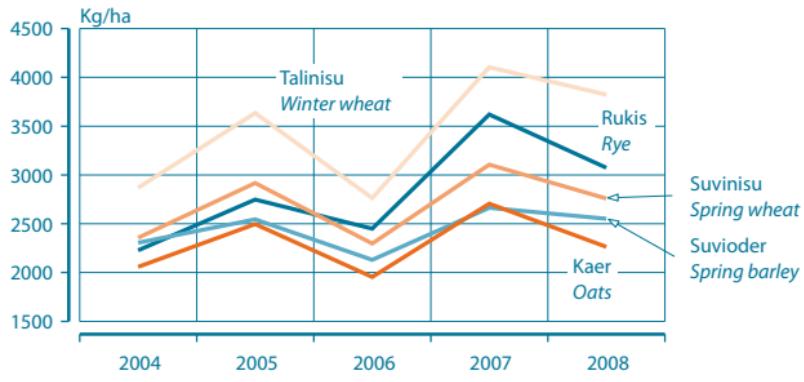
Pöllukultuuride kasvupind, 2008*Sown area of field crops, 2008***Teravilja kasvupind, 2008***Sown area of cereals, 2008*

Teravili, 2006–2008*Cereals, 2006–2008*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Teravili kokku				
kasvupind, ha	280 260	292 253	309 282	<i>sown area, ha</i>
saak, t	619 292	879 475	864 222	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	2 210	3 009	2 794	<i>production, kg/ha</i>
Rukis				
kasvupind, ha	7 282	16 840	21 359	<i>sown area, ha</i>
saak, t	17 830	60 967	65 634	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	2 449	3 620	3 073	<i>production, kg/ha</i>
Triticum				
kasvupind, ha	2 501	4 369	5 866	<i>sown area, ha</i>
saak, t	5 383	15 385	21 772	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	2 152	3 521	3 712	<i>production, kg/ha</i>
Tali- ja suvinisu				
kasvupind, ha	90 842	99 457	107 597	<i>winter and spring wheat</i>
saak, t	219 590	345 726	342 448	<i>sown area, ha</i>
saak, kg/ha	2 417	3 476	3 183	<i>production, t</i>
talinisu				
kasvupind, ha	23 567	36 871	42 852	<i>winter wheat</i>
saak, t	65 108	151 352	163 803	<i>sown area, ha</i>
saak, kg/ha	2 763	4 105	3 823	<i>production, t</i>
suvinisu				
kasvupind, ha	67 275	62 586	64 745	<i>spring wheat</i>
saak, t	154 482	194 374	178 645	<i>sown area, ha</i>
saak, kg/ha	2 296	3 106	2 759	<i>production, t</i>
Tali- ja suvioder				
kasvupind, ha	142 057	136 106	136 525	<i>winter barley</i>
saak, t	302 699	362 769	349 166	<i>sown area, ha</i>
saak, kg/ha	2 131	2 665	2 558	<i>production, t</i>

Teravili, 2006–2008*Cereals, 2006–2008**Järg — Cont.*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
talioder				winter barley
kasvupind, ha	505	943	822	sown area, ha
saak, t	1 234	2 846	2 928	production, t
saak, kg/ha	2 444	3 018	3 562	production, kg/ha
suvioder				spring barley
kasvupind, ha	141 552	135 163	135 703	sown area, ha
saak, t	301 465	359 923	346 238	production, t
saak, kg/ha	2 130	2 663	2 551	production, kg/ha
Kaer				Oats
kasvupind, ha	32 596	31 484	34 248	sown area, ha
saak, t	63 648	85 209	77 507	production, t
saak, kg/ha	1 953	2 706	2 263	production, kg/ha
Segavili				Mixed grain
kasvupind, ha	4 856	3 692	3 329	sown area, ha
saak, t	10 059	9 082	7 514	production, t
saak, kg/ha	2 071	2 460	2 257	production, kg/ha
Tatar				Buckwheat
kasvupind, ha	126	305	358	sown area, ha
saak, t	83	337	181	production, t
saak, kg/ha	659	1 105	506	production, kg/ha

Teravilja saagikus, 2004–2008*Production of cereals, 2004–2008*

Kaunvili, 2006–2008*Legumes (dried pulses), 2006–2008*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Kaunvili kokku				Legumes (dried pulses) total
kasvupind, ha	4 625	5 705	4 790	sown area, ha
saak, t	5 542	9 515	3 309	production, t
saak, kg/ha	1 198	1 668	691	production, kg/ha
Hernes				Peas
kasvupind, ha	4 542	5 608	4 709	sown area, ha
saak, t	5 499	9 385	3 191	production, t
saak, kg/ha	1 211	1 674	678	production, kg/ha

Tehnilised kultuurid, 2006–2008*Industrial crops, 2006–2008*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Tehnilised kultuurid kokku				<i>Industrial crops total</i>
kasvupind, ha	62 894	74 718	78 504	<i>sown area, ha</i>
Raps ja rüps				<i>Winter and spring rape</i>
kasvupind, ha	62 492	73 588	77 687	<i>sown area, ha</i>
saak, t	84 609	133 340	111 149	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	1 354	1 812	1 431	<i>production, kg/ha</i>
taliraps				<i>winter rape</i>
kasvupind, ha	848	3 599	7 266	<i>sown area, ha</i>
saak, t	1 478	6 823	13 595	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	1 743	1 896	1 871	<i>production, kg/ha</i>
suviraps ja rüps				<i>spring rape and turnip rape</i>
kasvupind, ha	61 644	69 989	70 421	<i>sown area, ha</i>
saak, t	83 131	126 517	97 554	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	1 349	1 808	1 385	<i>production, kg/ha</i>
Ölilina				<i>Oil flax</i>
kasvupind, ha	207	136	200	<i>sown area, ha</i>
saak, t	140	159	192	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	676	1 169	960	<i>production, kg/ha</i>
Kiulina				<i>Fibre flax</i>
kasvupind, ha	-	-	-	<i>sown area, ha</i>
saak, t	-	-	-	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	-	-	-	<i>production, kg/ha</i>
Muud tehnilised kultuurid				<i>Other industrial crops</i>
kasvupind, ha	195	994	617	<i>sown area, ha</i>

Kartul ja köögivilili, 2006–2008*Potatoes and vegetables, 2006–2008*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Kartul				
kasvupind, ha	11 510	11 151	8 748	sown area, ha
saak, t	152 632	191 754	125 225	production, t
saak, kg/ha	13 261	17 196	14 315	production, kg/ha
Köögivilili kokku				
saak, t	61 343	71 573	64 499	production, t
Avamaaköögivilili				
kasvupind, ha	2 829	2 793	2 426	sown area, ha
saak, t	48 893	57 386	50 743	production, t
saak, kg/ha	17 283	20 546	20 916	production, kg/ha
kapsas				
kasvupind, ha	773	746	599	sown area, ha
saak, t	19 223	19 095	19 924	production, t
saak, kg/ha	24 868	25 597	33 262	production, kg/ha
lillkapsas				
kasvupind, ha	81	29	15	sown area, ha
saak, t	446	294	173	production, t
saak, kg/ha	5 506	10 138	11 533	production, kg/ha
kurk				
kasvupind, ha	218	199	176	sown area, ha
saak, t	4 370	3 490	1 910	production, t
saak, kg/ha	20 046	17 538	10 852	production, kg/ha
tomat				
kasvupind, ha	16	15	15	sown area, ha
saak, t	168	166	135	production, t
saak, kg/ha	10 500	11 067	9 000	production, kg/ha

Kartul ja köögivilili, 2006–2008*Potatoes and vegetables, 2006–2008*

Järg — Cont.

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Söögipeet				
kasvupind, ha	302	320	261	sown area, ha
saak, t	5 648	6 914	5 440	production, t
saak, kg/ha	18 702	21 606	20 843	production, kg/ha
Porgand				
kasvupind, ha	567	587	538	sown area, ha
saak, t	13 357	20 126	15 556	production, t
saak, kg/ha	23 557	34 286	28 914	production, kg/ha
Mugulsibul				
kasvupind, ha	249	246	230	sown area, ha
saak, t	1 994	1 353	2 440	production, t
saak, kg/ha	8 008	5 500	10 609	production, kg/ha
Küüslauk				
kasvupind, ha	79	80	77	sown area, ha
saak, t	158	178	165	production, t
saak, kg/ha	2 000	2 225	2 143	production, kg/ha
Roheline hernes				
kasvupind, ha	114	102	94	sown area, ha
saak, t	218	107	95	production, t
saak, kg/ha	1 912	1 049	1 011	production, kg/ha
Kaalikas				
kasvupind, ha	121	115	96	sown area, ha
saak, t	1 294	1 427	1 612	production, t
saak, kg/ha	10 694	12 409	16 792	production, kg/ha
Muu köögivilili				
kasvupind, ha	390	383	340	sown area, ha
saak, t	2 463	4 530	3 466	production, t
saak, kg/ha	6 315	11 828	10 194	production, kg/ha

Katmikala kasutamine, 2006–2008

Use of greenhouse area, 2006–2008

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Katmikköögivili kokku				<i>Greenhouse vegetables and greens total</i>
kasvupind, ha	258,1	266,0	268,0	<i>sown area, ha</i>
saak, t	12 450	14 187	13 756	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	48 237	53 334	51 328	<i>production, kg/ha</i>
Kurk				<i>Cucumbers</i>
kasvupind	76,6	84,8	85,4	<i>sown area, ha</i>
saak, t	5 183	6 194	6 658	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	67 663	73 042	77 963	<i>production, kg/ha</i>
Tomat				<i>Tomatoes</i>
kasvupind, ha	159,4	160,7	160,1	<i>sown area, ha</i>
saak, t	6 562	6 677	5 257	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	41 167	41 549	32 836	<i>production, kg/ha</i>
Muu köögivili				<i>Other vegetables and greens</i>
kasvupind, ha	21,3	21,3	21,2	<i>sown area, ha</i>
saak, t	705	1 316	1 841	<i>production, t</i>
saak, kg/ha	33 099	61 784	86 840	<i>production, kg/ha</i>
Lilled kokku				<i>Flowers total</i>
kasvupind, ha	12,6	15,0	10,0	<i>sown area, ha</i>

Söödajuurvili ja üheaastased söödakultuurid, 2006–2008*Fodder roots and annual forage crops, 2006–2008*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Söödajuurvili				
kasvupind, ha	80	182	34	Fodder roots sown area, ha
saak, t	1 972	3 446	438	production, t
saak, kg/ha	24 650	18 934	12 882	production, kg/ha
Üheaastased söödakultuurid (söödakapsas, mais, tera- ja kaunvili haljas- söödaks jm)				
kasvupind, ha	9 204	7 070	5 745	Annual forage crops (kale, maize, cereals and legumes for green forage, etc.) sown area, ha
saak haljas- massikaalus, t	73 036	75 387	74 097	production, green fodder weight, t
saak, kg/ha	7 935	10 663	12 898	production, kg/ha
mais				
kasvupind, ha	1 026	906	1 832	maize sown area, ha
saak haljas- massi- kaalus, t	15 119	25 455	34 920	production, green fodder weight, t
saak, kg/ha	14 736	28 096	19 061	production, kg/ha

Mitmeaastased söödakultuurid, 2006–2008

Multiannual forage crops, 2006–2008

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Mitmeaastased söödakultuurid kokku				<i>Multianual forage crops total</i>
kasvupind, ha	163 761	180 604	163 109	<i>sown area, ha</i>
saak haljas-massikaalus, t	1 610 124	2 274 657	2 277 036	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	9 832	12 595	13 960	<i>production, kg/ha</i>
peale selle katte-vilja allakülv				<i>plus covered sowings</i>
kasvupind, ha	20 201	15 498	14 155	<i>sown area, ha</i>
Ristik				<i>Clover</i>
kasvupind, ha	36 177	50 764	46 768	<i>sown area, ha</i>
saak haljas-massikaalus, t	381 395	638 835	697 794	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	10 542	12 584	14 920	<i>production, kg/ha</i>
Lutsern				<i>Lucerne</i>
kasvupind, ha	12 914	12 588	13 079	<i>sown area, ha</i>
saak haljas-massikaalus, t	139 781	165 790	181 010	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	10 824	13 170	13 840	<i>production, kg/ha</i>
Muud libliköielised				<i>Other legumes</i>
kasvupind, ha	12 871	9 235	21 189	<i>sown area, ha</i>
saak haljas-massikaalus, t	114 742	115 354	288 476	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	8 915	12 491	13 614	<i>production, kg/ha</i>
Muu lühiajaline rohumaa				<i>Other temporary grassland</i>
kasvupind, ha	101 799	108 017	82 073	<i>sown area, ha</i>
saak haljas-massikaalus, t	974 206	1 354 678	1 109 756	<i>production, green fodder weight, t</i>
saak, kg/ha	9 570	12 541	13 522	<i>production, kg/ha</i>

Ühe- ja mitmeaastaste söödakultuuride haljasmassisaak, 2006–2008

Green fodder from annual and multiannual forage crops, 2006–2008

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Kasvupind, ha	172 965	187 674	168 854	Sown area, ha
Saak haljas-massikaalus, t	1 683 160	2 350 044	2 351 133	Production, green fodder weight, t
Saak, kg/ha	9 731	12 522	13 924	Production, kg/ha

Söödakultuuride seemnekasvatus, 2006–2008

Forage crops for seed, 2006–2008

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Ristik, lutsern ja muud heintaimed				Clover, lucerne and other grass plants
kasvupind, ha	3 803	5 124	4 765	sown area, ha
saak, t	280	249	191	production, t
saak, kg/ha	74	49	40	production, kg/ha
peale selle kattevilja allakülv				plus covered sowings
kasvupind, ha	319	396	...	sown area, ha
Söödajuurvili				Fodder roots
kasvupind, ha	-	-	-	sown area, ha

Looduslik (püsi)rohumaa, 2006–2008

Permanent grassland, 2006–2008

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Looduslik (püsi) rohumaa kokku (k.a pikaajaline, haritavale maale ra- jatud üle 5-aastane rohumaa)				Permanent grassland total (incl. seeded grassland occupying the soil over 5 years)
kasvupind, ha	193 620	215 704	196 549	sown area, ha
saak haljasmassi- kaalus, t	1 576 913	1 897 892	1 767 277	production, green fodder weight, t
saak, kg/ha	8 144	8 799	8 992	production, kg/ha
sellest pikaaja- line rohumaa (haritavale maale rajatud üle 5-aastane rohumaa)				of which seeded grassland (occupying the soil over 5 years)
kasvupind, ha	137 293	145 989	123 507	sown area, ha
saak haljas- massi- kaalus, t	1 165 491	1 368 751	1 208 672	production, green fodder weight, t
saak, kg/ha	8 489	9 376	9 786	production, kg/ha

Maasikakasvatus, 2006–2008

Strawberries, 2006–2008

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Kasvupind, ha	814	648	564	Sown area, ha
Saak, t	1 523	1 500	1 512	Production, t
Saak, kilogrammi kandeealise istandiku hektari kohta	2 124	2 373	2 947	Production, kilograms per plantation hectare of carrying age

Viljapuu- ja marjaaiad (v.a maasikakasvatus), 2006–2008*Fruit and berry plantations (excl. strawberries), 2006–2008*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Viljapuu- ja marjaaiad				Fruit and berry plantations
kasvupind, ha	8 594	7 927	7 584	planted area, ha
saak, t	4 332	5 125	3 974	production, t
saagikus, kilogrammi kande-ealise istandiku hektari kohta	570	723	588	production, kilograms per plantation hectare of carrying age
õunad ja pirlid				apples and pears
kasvupind, ha	5 118	4 331	4 039	planted area, ha
saak, t	2 835	4 087	2 248	production, t
saagikus, kilogrammi kande-ealise istandiku hektari kohta	594	972	569	production, kilograms per plantation hectare of carrying age
ploomid				plums
kasvupind, ha	623	569	538	planted area, ha
saak, t	282	48	114	production, t
saagikus, kilogrammi kande-ealise istandiku hektari kohta	466	86	216	production, kilograms per plantation hectare of carrying age
kirsid				cherries
kasvupind, ha	397	350	341	planted area, ha
saak, t	191	108	98	production t
saagikus, kilogrammi kande-ealise istandiku hektari kohta	482	316	291	production, kilograms per plantation hectare of carrying age

Viljapuu- ja marjaaiad (v.a maasikakasvatus), 2006–2008*Fruit and berry plantations (excl. strawberries), 2006–2008*

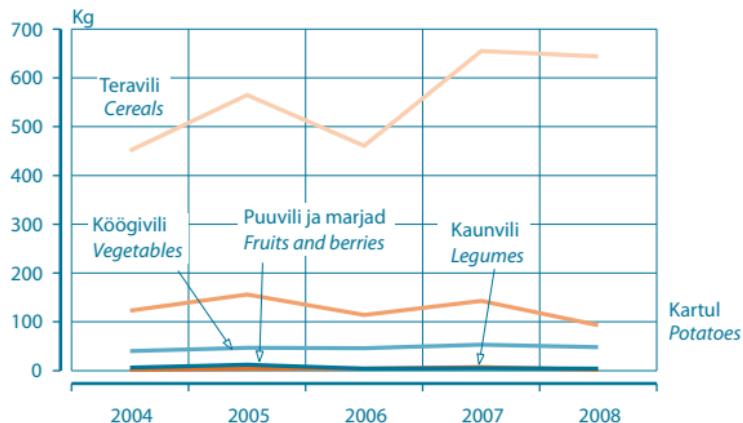
Järg — Cont.

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
punane ja valge sõstar				<i>red and white currants</i>
kasvupind, ha	480	402	447	<i>planted area, ha</i>
saak, t	139	325	500	<i>production, t</i>
saagikus, kilo- grammi kande- ealise istandiku hektari kohta	307	823	1 185	<i>production, kilo- grams per planta- tion hectare of carrying age</i>
must sõstar				<i>black currants</i>
kasvupind, ha	553	614	615	<i>planted area, ha</i>
saak, t	427	158	234	<i>production, t</i>
saagikus, kilo- grammi kande- ealise istandiku hektari kohta	820	291	485	<i>production, kilo- grams per planta- tion hectare of carrying age</i>
karusmari				<i>gooseberries</i>
kasvupind, ha	264	230	231	<i>planted area, ha</i>
saak, t	52	69	121	<i>production, t</i>
saagikus, kilo- grammi kande- ealise istandiku hektari kohta	197	300	524	<i>production, kilo- grams per planta- tion hectare of carrying age</i>
vaarikas				<i>raspberries</i>
kasvupind, ha	299	210	220	<i>planted area, ha</i>
saak, t	236	210	256	<i>production, t</i>
saagikus, kilo- grammi kande- ealise istandiku hektari kohta	864	1 066	1 261	<i>production, kilo- grams per planta- tion hectare of carrying age</i>

Viljapuu- ja marjaaiad (v.a maasikakasvatus), 2006–2008*Fruit and berry plantations (excl. strawberries), 2006–2008*

Järg — Cont.

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
muud				other
kasvupind, ha	860	1 221	1 153	planted area, ha
saak, t	170	120	403	production, t
saagikus, kilo- grammi kande- ealise istandiku hektari kohta	526	193	668	production, kilo- grams per planta- tion hectare of carrying age

Taimekasvatussaaduste tootmine elaniku kohta, 2004–2008*Production of field crops per inhabitant, 2004–2008*

Taimekasvatussaaduste tootmine elaniku kohta, 2006–2008*Crop production per inhabitant, 2006–2008*

(kilogrammi — kilograms)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Teravili	461	656	645	Grain
Kaunvili	4	7	2	Legumes (dried pulses)
Kartul	114	143	93	Potatoes
Köögivilili	46	53	48	Vegetables
Puuvili ja marjad	4	5	4	Fruits and berries

Mineraalväetiste ja orgaanilise väetise kasutamine pöllu-**majanduskultuuridel (aruandaasta saak), 2006–2008***Use of mineral fertilisers and manure for agricultural crops (production of the reference year), 2006–2008*

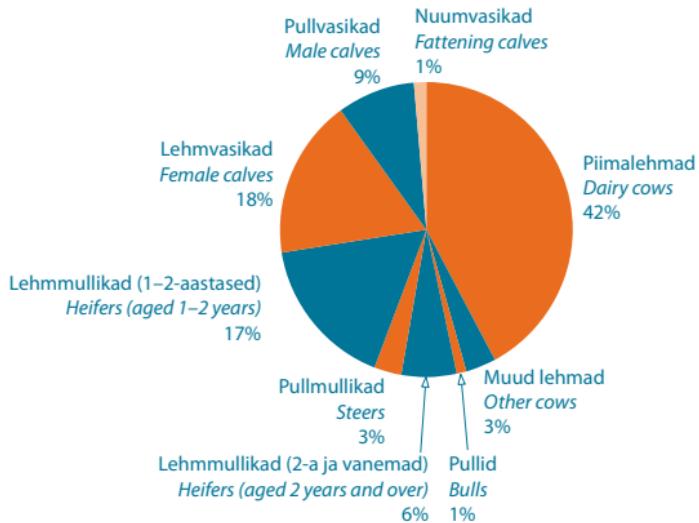
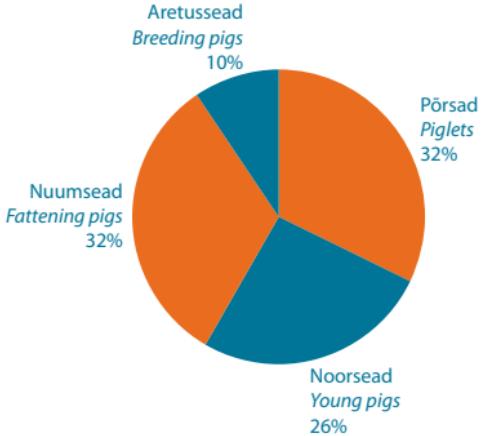
(toimeaine, tonni — active substance, tons)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Mineraalväetised kokku, toimeaine, t	42 278	45 470	59 997	Mineral fertilizers total, active substance, tons
lämmastik (N)	22 610	24 982	35 455	Nitrogen (N)
fosfor (P_2O_5)	8 099	8 061	9 590	Phosphorus (P_2O_5)
kaalium (K_2O)	11 569	12 427	14 952	Potassium (K_2O)
väetatud pind, ha	493 416	524 090	412 845	fertilised area, ha
kasutatud väetatud pinnale, kg/ha	86	87	145	used on fertilized area, kg/ha
Orgaaniline väetis, t	1 748 634	2 704 346	2 285 041	Manure, t
väetatud pind, ha	62 667	96 359	64 941	planted area, ha
kasutatud kogus, t	1 748 634	2 704 346	2 285 041	used tons
kasutatud väetatud pinnale, kg/ha	28	28	35	used on fertilized area, kg/ha

Veised, 31. detsember, 2006–2008*Cattle, 31 December, 2006–2008*

(tuhad — thousands)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
KOKKU	244,8	240,5	237,9	TOTAL
Lehmad, pullid ja lehmummullikad (2-aastased ja vanemad)	127,2	124,9	125,3	Cows, bulls and heifers (aged 2 years and over)
piimalehmad	108,4	103,0	100,4	dairy cows
muud lehmad	6,0	8,5	8,2	other cows
pullid	1,7	1,8	2,2	bulls
lehmmullikad	11,1	11,6	14,5	heifers
nuumale	0,4	0,7	1,0	for slaughter
üleskasvatamiseks	10,7	10,9	13,5	for breeding
Mullikad (1–2-aastased)	51,6	51,1	47,0	Bovine animals (aged 1–2 years)
pullmullikad	8,7	8,4	7,5	steers
lehmmullikad	42,9	42,7	39,5	heifers
nuumale (tapaks)	1,5	1,4	1,4	for slaughter
üleskasvatamiseks	41,4	41,3	38,1	for breeding
Vasikad (kuni 1-aastased)	66,0	64,5	65,6	Calves (aged less than 1)
nuumale (tapaks)	3,1	3,0	3,2	for slaughter
üleskasvatamiseks	62,9	61,5	62,4	for breeding
lehmvasikad	42,4	42,3	41,8	females
pullvasikad	20,5	19,2	20,6	males

Veised, 31. detsember 2008*Cattle, 31 December 2008***Sead, 31. detsember 2008***Pigs, 31 December 2008*

Sead, 31. detsember, 2006–2008*Pigs, 31 December, 2006–2008*

(tuhat — thousands)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
KOKKU	345,8	379,0	364,9	<i>TOTAL</i>
Põrsad, eluskaaluga alla 20 kg	118,8	123,3	117,1	<i>Piglets, live weight less than 20 kg</i>
Noorsead, eluskaaluga 20-<50kg	76,9	81,8	96,2	<i>Young pigs, live weight 20-<50 kg</i>
Nuumsead	111,7	137,4	116,9	<i>Fattening pigs</i>
eluskaaluga 50-<80 kg	72,8	78,5	70,1	<i>live weight 50-<80 kg</i>
eluskaaluga 80-<110 kg	36,5	56,3	44,2	<i>live weight 80-<110 kg</i>
eluskaaluga 110 kg või rohkem	2,4	2,6	2,6	<i>live weight 110 kg or more</i>
Aretussead (sugu-sead), eluskaaluga vähemalt 50 kg	38,4	36,5	34,7	<i>Breeding pigs, live weight 50 kg or more</i>
kuldid	1,0	0,8	0,6	<i>boars</i>
emised	37,4	35,7	34,1	<i>sows</i>
paaritatud emised	26,3	25,1	22,5	<i>covered sows</i>
esimest korda paaritatud emised	5,3	5,1	5,0	<i>covered for the first time</i>
muud emised	11,1	10,6	11,6	<i>other sows</i>
paaritamata nooremised	4,5	3,5	4,0	<i>gilts not yet covered</i>

Lambad, kitsed, hobused ja mesilaspered, 31. detsember, 2006–2008

*Sheep, goats, horses and colonies of bees, 31 December 2006–2008
(tuhat — thousands)*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Lambad	62,7	72,4	78,2	Sheep
uted	44,2	52,1	56,4	ewes
Kitsed	3,3	4,0	3,6	Goats
emakitsed	2,0	2,5	2,3	female goats
Hobused	4,9	5,3	5,3	Horses
Mesilaspered	38,0	27,9	24,8	Colonies of bees

Linnud, 31. detsember, 2006–2008

*Poultry, 31 December 2006–2008
(tuhat — thousands)*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
KOKKU	1 638,7	1 477,6	1 757,3	TOTAL
Kanad ja kuked	1 609,1	1 443,5	1 723,8	Hens and cocks
munejad kanad	...	...	...	laying hens
Muud linnud	29,6	34,1	33,5	Other fowls

Veiste arvu muutus aasta jooksul, 2006–2008

*Changes in the number of cattle during the year, 2006–2008
(tuhat — thousands)*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Aasta algul	249,5	244,8	240,5	At the beginning of the year
juurdesünd	106,6	103,7	104,2	births
ost	35,7	33,9	24,7	purchases
tapaks	75,6	74,2	68,2	for slaughter
müük üleskas-vatamiseks	51,3	44,7	44,9	sale for breeding
lõpnud ja hukkunud	20,1	23,0	18,4	dead and perished
Aasta lõpus	244,8	240,5	237,9	At the end of the year

Piimalehmade arvu muutus aasta jooksul, 2006–2008
Changes in the number of dairy cows during the year, 2006–2008
(tuhat — thousands)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Aasta algul	112,8	108,4	103,0	At the beginning of the year
poeginud mullikad	29,1	30,3	31,2	calved heifers
ost	5,8	7,6	6,9	purchases
tapaks	26,5	28,4	26,7	for slaughter
müük üleskas-vatamiseks	5,8	7,5	7,1	sale for breeding
löpnud ja hukkunud	6,0	6,2	6,5	dead and perished
nuumale pandud	1,0	1,2	0,4	for fattening
Aasta lõpus	108,4	103,0	100,4	At the end of the year

Sigade arvu muutus aasta jooksul, 2006–2008
Changes in the number of pigs during the year, 2006–2008
(tuhat — thousands)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Aasta algul	346,5	345,8	379,0	At the beginning of the year
juurdesünd	677,2	707,7	714,4	births
ost	368,6	448,3	507,6	purchases
tapaks	538,1	554,2	585,9	for slaughter
müük üleskas-vatamiseks	368,6	448,2	507,5	sale for breeding
löpnud ja hukkunud	139,8	120,4	142,7	dead and perished
Aasta lõpus	345,8	379,0	364,9	At the end of the year

Lammaste ja kitsede arvu muutus aasta jooksul, 2006–2008

Changes in the number of sheep and goats during the year, 2006–2008

(tuhat — thousands)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Aasta algul	52,4	66,0	76,4	At the beginning of the year
juurdesünd	44,3	51,4	56,5	births
ost	5,2	8,1	10,5	purchases
tapaks	26,5	33,9	42,1	for slaughter
müük üleskas-vatamiseks	5,2	8,2	10,5	sale for breeding
lõpnud ja hukkunud	4,2	7,0	9,0	dead and perished
Aasta lõpus	66,0	76,4	81,8	At the end of the year

Lindude arvu muutus aasta jooksul, 2005–2007

Changes in the number of poultry during the year, 2005–2007

(tuhat — thousands)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Aasta algul	1 878,7	1 638,7	1 477,6	At the beginning of the year
juurdesünd	7 966,3	7 728,4	8 714,7	births
ost	663,8	800,9	883,4	purchases
tapaks	8 114,4	7 677,4	8 562,7	for slaughter
müük üleskas-vatamiseks	345,6	382,2	358,5	sale for breeding
lõpnud ja hukkunud	410,1	630,8	397,2	dead and perished
Aasta lõpus	1 638,7	1 477,6	1 757,3	At the end of the year

Lihatoodang, 2006–2008
Production of meat, 2006–2008
 (tonni — tons)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Lihatoodang	69 449	70 466	74 555	<i>Production of meat</i>
veiseliha	14 829	15 422	14 277	<i>beef</i>
sealiha	41 593	42 863	46 196	<i>pork</i>
lamba- ja kitseliha	451	623	864	<i>mutton and goat meat</i>
linnuliha	12 535	11 520	13 180	<i>poultry meat</i>

Piimatoodang, 2006–2008
Production of milk, 2006–2008

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Piimatoodang, t	691 966	692 416	694 203	<i>Production of milk, tons</i>
lehmapiim	691 451	691 829	693 647	<i>cow milk</i>
keskmiselt lehma kohta, kg	6 285	6 484	6 781	<i>average yield per cow, kg</i>
kitsepiim	515	587	556	<i>goat milk</i>

Munatoodang, 2005–2007
Production of eggs, 2005–2007

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Munatoodang, tuhat tk	182 624	157 561	146 483	<i>Production of eggs, thousand pieces</i>
kanamunad	178 944	153 027	141 293	<i>hen eggs</i>
keskmiselt kana kohta, tk	256	245	269	<i>average yield per hen, pieces</i>

Villa- ja meetoodang, 2006–2008*Production of wool and honey, 2006–2008*

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Villatoodang, t	120	155	151	Production of wool, tons
keskmiselt villa lamba kohta, kg	1,9	2,1	1,9	average yield per sheep, kg
Mesi, t	1 033	756	501	Production of honey, tons

Tapaloomade ja -lindude eluskaal, 2006–2008*Live weight of livestock and poultry for slaughter, 2006–2008*

(tonni — tons)

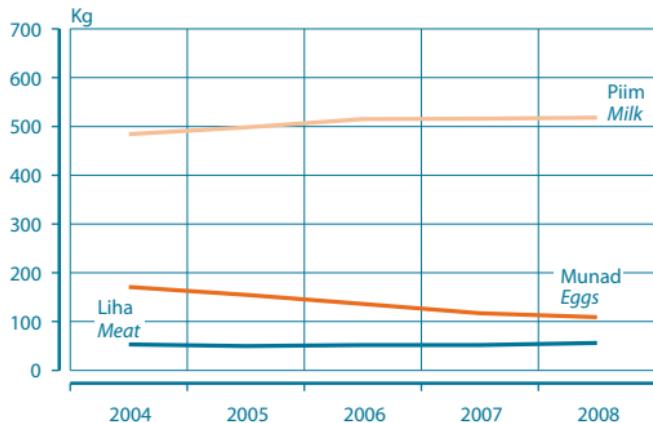
Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
KOKKU	106 506	106 816	111 334	TOTAL
Veised	30 080	29 660	26 989	Cattle
Sead	57 769	59 615	64 252	Pigs
Lambad ja kitsed	1 048	1 354	1 839	Sheep and goats
Linnud	17 534	16 112	18 179	Poultry

Ühe tapalooma keskmise eluskaal, 2005–2007*Average live weight of an animal for slaughter, 2005–2007*

(kilogrammi — kilograms)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Veised	398	396	395	Cattle
Sead	107	108	110	Pigs

Loomakasvatussaaduste tootmine elaniku kohta, 2004–2008
Livestock production per capita, 2004–2008

Loomakasvatussaaduste tootmine elaniku kohta, 2006–2008
Livestock production per capita, 2006–2008
(kilogrammi — kilograms)

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Liha	52	53	56	Meat
Piim	515	516	518	Milk
Munad	136	117	109	Eggs

Karusloomakasvatus pöllumajanduslikes majapidamistes, 2006–2008^a

Fur farming in agricultural holdings, 2006–2008^a

Näitaja	2006	2007	2008	Indicator
Loomade arv aasta algul	64 179	65 360	67 130	Number of animals <i>at the beginning of the year</i>
juurdesünd	124 570	140 199	101 208	<i>births</i>
ost	732	3 472	367	<i>purchases</i>
tapetud nahkade saamiseks	120 394	138 609	113 310	<i>killed for furs</i>
müük	543	104	87	<i>sale</i>
aasta lõpus	65 360	67 130	53 478	<i>at the end of the year</i>
Nahkade müük				<i>Sale for furs</i>
parkimata nahad				<i>pelt</i>
arv, tuhat	126 907	127 943	124 878	<i>number, thousands</i>
keskmine hind, krooni	558	431	452	<i>average price, kroons</i>
pargitud nahad				<i>leather</i>
arv, tuhat	4 155	9 072	4 933	<i>number, thousands</i>
keskmine hind, krooni	506	493	605	<i>average price, kroons</i>

^a Pöllumajanduslikes majapidamistes kasvatatakse hõberebaseid, sinirebaseid, naaritsaid, tšintšiljasid ja muid karusloomi.

^a Silver foxes, blue foxes, minks, chinchillas and other fur animals are grown in agricultural holdings.

Taskuteatnik on koostatud riiklike statistiliste vaatluste „Taimekasvatus”, „Loomakasvatus”, „Pöllumajandussaadused”, „Teravili”, „Taime- ja loomakasvatussaaduste ressurss ja kasutamine” ning „Pöllumajandus-, metsamajandus- ja kalandusettevõtete majandus-näitajad” andmetel.

Alushind — kauba või teenuse ühiku eest ostjalt saadav hind (tootjahind), millegist on lahutatud tootemaksud ja liitudet selle toote tootmise või müügi eest saadud tootetoeused.

Brutolisandväärthus — pöllumajanduse majandusharu toodang miinus vahetarbitmine.

Ettevõtjatulu — tegevuse ülejääk/segatulu miinus makstud rent ja makstud intressid pluss saadud intressid.

Euroopa suurusühik (ESÜ) — majapidamise majandusliku suuruse ja standardkogutulu mõõtühik, mida kasutatakse teiste riikide andmetega võrreldavuse saavutamiseks. Üks ESÜ võrdub 1200 euroga (18 768 krooniga).

Koduuaed — majapidamise muust maast eraldi käsitletav maa, kus aiasaadusi kasvatatakse oma pere tarbeks (saadusi müükse ainult siis, kui neid jäääb üle). Koduaia hulka ei kuulu iluaiad (pargid, muruplatsid).

Looduslik (püsi)rohumaa — külvikordade süsteemis mitteolev maa, mida kasutatakse haljas-massi või heina tootmiseks või karjamiseks või mida säilitatakse heades pöllumajandus- ja keskkonnatingimustes (taimestik kasvab külvatuna või isekülvina). Püsirohumaa hulka kuulub ka mitmeastaste heintaimede pind, mida on kasutatud viis aastat või kauem.

Netolisandväärthus — brutolisandväärthus miinus pöhivara kulum.

Puukool — pind, kus avamaal kasvatatakse puu-, viljapuu-, marjapõosa- või ehistaimeistikuid aeda, parki jm istutamiseks (v.a metsamaal oma tarbeks kasvatatavad puuistikud).

Pöhivara kulum — pöhivara hulka kuuluvate kaupade prognoositav kulumine ja vananemine arvestusperioodil. Pöhivara kulomit ei arrestata varude ja lõpetamata toodangu, mittetoodetud vara (maa, maavarad, patenteeritud varad) ja pöllumajandusloomade puhul.

Pöllumajanduslik majapidamine — ühtse majandusliku ja tehnilise juhtimisega tootmisüksus, kus toodetakse pöllumajandussaadusi või säilitatakse maad heades pöllumajandus- ja keskkonnatingimustes ja:

— kus on vähemalt üks hektar kasutatavat pöllumajandusmaad või

— kus on vähem kui üks hektar kasutatavat pöllumajandusmaad ja kus toodetakse pöllumajandussaadusi peamiselt müügiks või mille majanduslik suurus on üks Euroopa suurusühik (ESÜ) või rohkem.

Üksused, kus pöllumajandussaadusi ei toodeta, kuid säilitatakse maad heades pöllumajandus- ja keskkonnatingimustes, loetakse pöllumajanduslike majapidamiste hulka kuuluvaks alates 2007. aastast.

Pöllumajandusmaa — vaatlusaastal pöllumajanduslikes majapidamistes pöllumajandus-saaduste tootmiseks kasutatav või heades pöllumajandus- ja keskkonnatingimustes säilitatav maa (sh pöllumaa, püsirohumaa, viljapuu- ja marjaaiad, puukoolid, koduaiad). Heades pöllumajandus- ja keskkonnatingimustes säilitatav maa loetakse pöllumajandus-maa hulka kuuluvaks alates 2007. aastast.

Pöllumaa — regulaarselt vastavalt külvikordadele töödeldav maa.

Pöllumajanduse majandusharu toodang — pöllumajanduslike majapidamiste pöllumajandusliku toodangu ja eraldamatute mittepöllumajanduslike kõrvaltegevusalade kaupade ja teenuste summaarne väärthus.

Ressurss — saak (toodang) pluss import.

Ressursi kasutamine — eksport pluss varude muutus (varud perioodi lõpul miinus varud perioodi algul) pluss kohalik tarbimine.

Ressurss ja selle kasutamine — hõlmab kõiki toodangu liikumise etappe, arvestatud on nii töötlemata kui ka töödeldud saadusi. Töödeldud saaduste ümberarvestamiseks töötlemata saadusteks või vastupidi kasutatakse vastavaid koefitsiente. Taimekasvatus-saaduste ressursi ja selle kasutamise andmed on pöllumajandusaasta kohta.

Standardkogutulu — majapidamises toodetud pöllumajandustoodangu väärtsuse ja selle tootmiseks tehtud erikulutuste vahe. Standardkogutulu arvutamisel taimekasvatuses lahutatakse kogutoodangu väärtsusest seemne, väetise ja taimekeitsevahendite maksumus, toodangu kuivatuskulud ja muud muutuvkulud. Loomakasvatuses lahutatakse standard-kogutulu arvutamisel kogutoodangu väärtsusest sööda maksumus ja muud muutuvkulud. Toodangu väärtsuse hulka kuuluvad ka toodangu liigile makstavad otsetoetused.

Tegevuse ülejätk/segatulu — tootmisteguritulu miinus hüvitised töötajale.

Toodang — müük, naturaalne töötasu, varude muutus aastas ja üksusesisene tarbimine. Pöllumajandustoodangusse arvestatakse üksusesiseselt tarbitud, teise tegevusala tavaliselt mitteturustatavad tooted (taimekasvatuses toodetud loomasööt).

Tootmisteguritulu — netolisandväärtsus miinus muud tootmismaksud pluss muud tootmistoetused.

Vahetarbimine — köikide tootmisprotsessi sisendina kasutatud kaupade ja teenuste väärthus, välja arvatud põhivara, mille tarbimine kirjeldatakse kulmina.

Viljapuu- ja marjaaiad — viljapuude ja aiamarjakultuuride (v.a maasikad, metsamarja-kultuurid, oma tarbeks koduaias kasvatatavad viljapuud ja marjapõosad) pind.

The pocket-sized reference book is based on the data collected by statistical surveys "Crop farming", "Livestock farming", "Agricultural products", "Grain", "Balance sheets of crop and animal products" and "Economic indicators of agricultural, forest and fishery enterprises".

Agricultural area — area utilised in the reference year by agricultural holdings for agricultural production or maintained in good agricultural and environmental condition (incl. arable land, permanent grassland, fruit and berry plantations, nurseries and kitchen gardens).

Area not utilised for agricultural production but only maintained in good agricultural and environmental condition is included since 2007.

Agricultural holding — a single unit both technically and economically, which has single management and which produces agricultural products or maintains its land which is no longer used for production purposes in good agricultural and environmental condition, where:

there is at least one hectare of utilised agricultural land or there is less than one hectare of utilised agricultural land but agricultural products are produced mainly for sale or economic size of the holding is at least one European Size Unit (ESU).

Units where agricultural products are not produced but only land is maintained in good agricultural and environmental condition are included from 2007.

Arable land — land worked regularly, generally under crop rotation system

Basic price — the price obtained by the producer corresponds to the producer price (not including invoiced VAT). The basic price can be obtained from the producer price by adding subsidies less taxes (other than VAT) on products.

Entrepreneurial income — operating surplus/mixed income less rents paid and interest paid plus interest received.

European Size Unit (ESU) — unit of economic size of the holding and standard gross margin, used to enable the comparison of the data with the other countries. 1 ESU is equal to 1,200 EUR (18,768 kroons).

Factor income — net value added less other production charge plus other subsidies on production.

Fixed capital consumption — the foreseeable wear and tear and obsolescence of fixed capital goods over the accounting period represent a charge which is implicit as long as the item is not replaced by a new acquisition. The consumption of fixed capital is not calculated for either stocks or work in progress, or non-produced assets such as land, underground deposits and patented assets or animals giving agricultural production.

Fruit and berry plantation — area containing fruits and berries (except strawberries and fruits and berries grown in kitchen garden).

Gross value added — the output of agricultural industry less total intermediate consumption.

Intermediate consumption — the value of all goods and services used as inputs in the production process, excluding fixed assets whose consumption is recorded as fixed capital consumption.

Kitchen garden — land separated from the rest of the holding, devoted to the cultivation of products which are mainly for consumption by persons living on the holding and not for sale (only occasional surplus of products are sold off). Pleasure gardens (parks and lawns) are not included.

Net value added — gross value added less fixed capital consumption.

Nursery — area of young ligneous (woody) plants, fruit trees, berry bushes or ornamental young plants grown in the open air for subsequent transplantation (except non-commercial nurseries of forest trees in woods).

Operating surplus/mixed income — factor income less compensation of employees.

Output — sales, payments in kind, change in stocks and intra-unit consumed products. Within the industry non-marketable intra-unit consumed products (such as animal feeding stuff produced in crop production) are included in agricultural output.

Output of agricultural industry — the sum of the agricultural goods and services produced by agricultural units and inseparable non-agricultural goods and services produced by agricultural units.

Permanent grassland — land not included in the crop rotation system, used for the permanent production (five years or longer) of green forage crops, whether sown or self-seeded and whether used for grazing or for harvesting as hay or silage or only maintained in good agricultural and environmental condition.

Resources — production plus imports.

Standard gross margin — the difference of the holding's output and the value of specific costs. In crop production, the cost of seeds, fertilisers, plant protection products, drying and other variable costs are deducted from the value of total output. In livestock production, the cost of feed and other variable costs are deducted from the value of total output. Also, subsidies provided for the relevant type of product are included in value of output.

Supply balance sheets — refer to all marketing stages. Supply balance sheets are provided for both processed and unprocessed products. The relevant coefficients are used to convert the processed products into unprocessed products or vice versa. The supply balance sheets are provided for the crop year.

Use of resources — exports plus change in stocks (final stocks at the end of the period minus initial stocks at the beginning of the period) plus domestic use.

Toimetanud Raivo Rohtla
Inglise keel: Elina Härsing
Külgendus: Uku Nurges
Kaane kujundus: Maris Valk

*Edited by Raivo Rohtla
English by Elina Härsing
Layout by Uku Nurges
Cover design by Maris Valk*

Kirjastanud Statistikaamet,
Endla 15, 15174 Tallinn
Trükkinud Ofset OÜ,
Paldiski mnt 25, 10612 Tallinn

Juuli 2009

*Published by Statistics Estonia,
15 Endla Str, 15174 Tallinn
Printed by Ofset Ltd,
25 Paldiski Rd, 10612 Tallinn*

July 2009